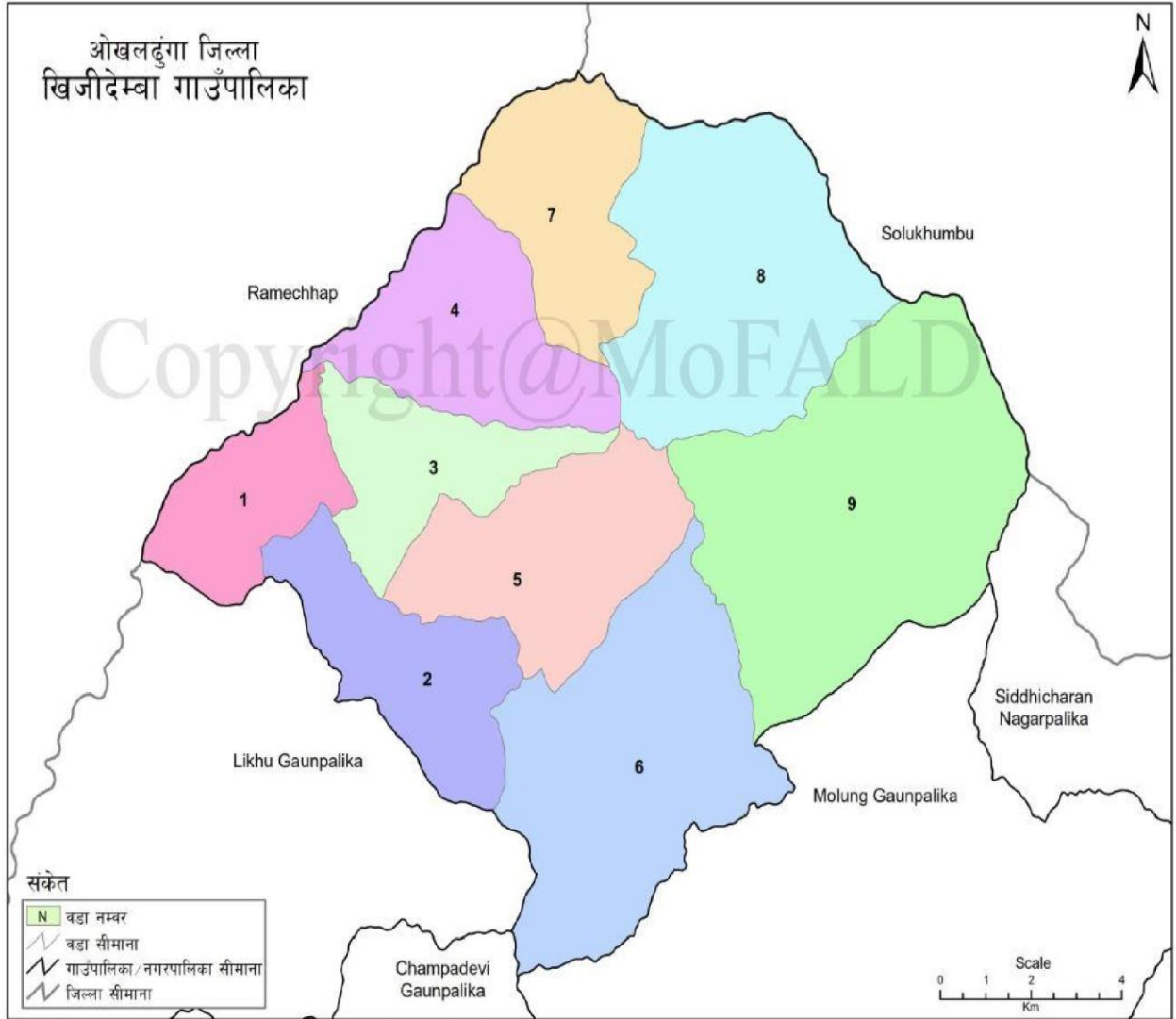

२.२१ खिजिदेम्वा गाउँपालिका

स्रोत: स्वरूप नक्सा (स्केल १:२५०००/१:५००००), नारी विभाग र जनगणना २०६८, केन्द्रिय तथ्यांक विभाग
तयार पार्ने: गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको सञ्चालन तथा सीमाना निर्धारण आयोग

Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830
LLRC, 2016

क) खिजिदेम्वा गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

जम्मा जनसंख्या : १५२९१ (रा.ज.ग. २०६८ अनुसार)

क्षेत्रफल : १७९.७७ वर्ग कि.मि. जम्मा

वडा संख्या : ९

केन्द्र : साविक खिजीफलाटे गा.वि.स.को कार्यालय

समावेश भएका साविक गा.वि.स. वा न.पा. वा गा.वि.स./न.पा.का वडाहरू : रगनी, खिजीचण्डेश्वरी, खिजीकाती, खिजीफलाटे, पोक्ली (९), रावादोलु, पाल्ले (३-६) र भुसिंगा गा.वि.स. । ख) सिमाना पूर्व : मोलुङ्ग गा.पा. र सोलुखुम्बू जिल्ला पश्चिम : रामेछाप जिल्ला उत्तर : सोलुखुम्बू जिल्ला दक्षिण : लिखू र मोलुङ्ग गा.पा. वडा विभाजन

तालिका नं
: २.२१.१

वडा नं.	समावेश भएका साविक गा.वि.स./न.पा.हरू	साविक वडा नं.	कैफियत
१.	रगनी	१-५	
२.	रगनी	६-९	
३.	खिजिचण्डेशरी	१-९	
४.	खिजिकाती	१-९	
५.	खिजिफलाटे	१-५	
६.	खिजिफलाटे	६-९	
	पोकली	९	
७.	रावादोलु	१-९	
८.	भूसिंगा	१-९	
९.	पात्ले	३-६	

श्रोत : (नेपाल राजपत्र)

ग) खिजिदेम्वा गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या

स्थानीय तहको नयाँ संरचना अनुसार खिजिदेम्वा गाउँपालिकामा जम्मा ९ वटा वडाहरू रहेका छन् । यस गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या तथा घरपरिवारको संख्या तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. २.२१.२

वडा नं.	पुरुष	महिला	जम्मा	घरपरिवार
१.	१०३९	१०९७	२१३६	४३०
२.	७५८	८१५	१५७३	३१९
३.	७१७	६७५	१३९२	२७७
४.	७४०	८८८	१६२८	३५२
५.	८०४	८४०	१६४४	३३९
६.	१०७१	११३४	२२०५	४२८
७.	७४९	८१३	१५६२	३३८
८.	७९०	७९२	१५८२	३२२
९.	७८३	७८६	१५६९	३१३

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

घ) खिजिदेम्वा गाउँपालिकाको जातजातिहरूको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार खिजिदेम्वा गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी शेर्पा जाति २६.२६ प्रतिशत, दोस्रोमा तामाङ जाति १७.८९ प्रतिशत र तेस्रोमा क्षेत्री जाति १३.९७ प्रतिशत रहेका छन्। अन्य जातजातिहरूको जनसांख्यिक विवरणहरूलाई संक्षिप्त रूपमा निम्नानुसार तालिकामा देखाइएको छ। तालिका नं. २.२१.३

क्र.सं.	जातजाति	संख्या	प्रतिशत
१.	क्षेत्री	२१३६	१३.९७
२.	ब्राह्मण-पहाडी	४७४	३.१०
३.	मंगर	७०	०.४६
४.	थारू	६१	०.४०
५.	तामाङ	२७३५	१७.८९
६.	नेवार	१३८५	९.०६
७.	मुसलमान	१	०.०१
८.	कामी	५३१	३.४७
९.	यादव	१४	०.०९
१०.	राई	१२	०.०८
११.	गुरुङ	२६३	१.७२
१२.	दमाई/ढोली	३२९	२.१५
१३.	लिम्बू	४	०.०३
१४.	सार्की	१२२	०.८०
१५.	तेली	७	०.०५
१६.	कोइरी/कुशवाहा	२	०.०१
१७.	सन्यासी/दशनामी	१	०.०१
१८.	धानुक	३	०.०२
१९.	दुशाद/पासवान/पासी	१	०.०१
२०.	शेर्पा	४०१६	२६.२६
२१.	सोनार	१	०.०१
२२.	ब्राह्मण-तराई	१	०.०१
२३.	घर्ती/भुजेल	३४७	२.२७
२४.	कुमाल	१	०.०१
२५.	हजाम/ठाकुर	६	०.०४

२६.	कानू	७४६	४.८८
२७.	राजवंशी	४	०.०३
२८.	सुनुवार	१९४३	१२.७१
२९.	माभी	१	०.०१
३०.	दनुवार	१	०.०१
३१.	मारवाडी	१	०.०१
३२.	बरई	९	०.६
३३.	धिमाल	१	०.०१
३४.	नुराड	२	०.०१
३५.	जीरेल	१३	०.०९
३६.	लेप्चा	१	०.०१
३७.	ह्वोल्मो	१	०.०१
३८.	अन्य दलित	३०	०.२०
३९.	तराई दलित	९	०.०६
४०.	उल्लेख नभएको	६	०.०४
जम्मा		१५२९१	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

ड) मातृभाषा अनुसार खिजिदेम्वा गाउँपालिकाको जनसंख्या

खिजिदेम्वा गाउँपालिकामा मातृभाषाको रूपमा नेपाली बोल्नेको जनसंख्या ३७.११ प्रतिशत देखिएको छ । नेपाली पछि मातृभाषाको रूपमा बढी बोलिने भाषाहरूमा शेर्पा २६.२९ प्रतिशत र तामाङ १६.५१ प्रतिशत रहेको छ अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२१.४

क्र.सं.	मातृभाषा	संख्या	प्रतिशत
१.	नेपाली	५६७५	३७.११
२.	मैथिली	४१	०.२७
३.	भोजपुरी	७४०	४.८४
४.	थारू	५१	०.३३
५.	तामाङ	२५२४	१६.५१
६.	नेवार	२३७	१.५५
७.	मंगर	२७	०.१८
८.	गुरुङ	५	०.०३

९.	लिम्बू	४	०.०३
१०.	राजवंशी	४	०.०३
११.	शेर्पा	४०२०	२६.२९
१२.	हिन्दी	१	०.०१
१३.	दनुवार	१	०.०१
१४.	सुनुवार	१८७७	१२.२८
१५.	राजस्थानी	१	०.०१
१६.	धिमाल	१	०.०१
१७.	याक्खा	१	०.०१
१८.	सांकेतिक भाषा	१८	०.१२
१९.	जिरेल	१	०.०१
२०.	ट्वोल्मो	१	०.०१
२१.	लेप्चा	१	०.०१
२२.	बोटे	२	०.०१
२३.	वाहिङ	१	०.०१
२४.	संस्कृत	२	०.०१
२५.	हरियान्ची	३२	०.२१
२६.	राई	७	०.०५
२७.	अन्य	१	०.०१
२८.	उल्लेख नभएको	१५	०.१०
जम्मा		१५२९१	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

च) धर्म अनुसार जनसंख्याको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार खिजिदेम्वा गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी हिन्दू धर्मावलम्बीहरू ५२.७८ प्रतिशत, बौद्ध धर्म मान्ने ४४.२४ प्रतिशत र क्रिश्चियन २.७३ प्रतिशत धर्मावलम्बीहरू बसोबास गरेका छन् भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ। तालिका नं. २.२१.५

क्र.सं.	धर्म	ज म्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	हिन्दू	८०७०	५२.७८
२.	बौद्ध	६७६५	४४.२४
३.	इस्लाम	१	०.०१
४.	किराँत	१३	०.०९

५.	जैन	१	०.०१
६.	क्रिश्चियन	४१७	२.७३
७.	बोन	१	०.०१
८.	प्रकृति	१४	०.०९
९.	उल्लेख नभएका	९	०.०६
जम्मा		१५२९१	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

छ) घरको स्वामित्व अनुसार घरपरिवारको विवरण

विगतको जनगणनामा जस्तै वि.सं. २०६८ सालमा लिइएको राष्ट्रिय जनगणनामा पनि परिवारको आवासीय हैसियतले प्रयोग गरिरहेका घरको स्वामित्व सम्बन्धी प्रश्नहरू सोधिएका थिए । यस गाउँपालिकाका जम्मा ३१११ परिवारहरू मध्य ९४.५७ प्रतिशत परिवारहरू आफ्नै निजी स्वामित्वको घरमा, २.१९ प्रतिशत परिवारहरू भाडामा, ०.०६ प्रतिशत परिवारहरू संस्थागत तथा ३.१८ प्रतिशत परिवारहरू अन्य स्थानमा बसोबास गरिरहेको पाइन्छ ।

तालिका नं. २.२१.६

क्र.सं.	विवरण	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	आफ्नै (निजी)	२९४२	९४.५७
२.	भाडामा	६८	२.१९
३.	संस्थागत	२	०.०६
४.	अन्य	९९	३.१८
जम्मा		३१११	१००

श्रोत: (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

ज) वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार खिजिदेम्वा गाउँपालिकामा एक विवाह, बहुविवाह, पुनविवाह, विधवा, पारपाचुके भएका, अलगिएका र विवाह नभएको आधारमा वैवाहिक स्थितिलाई निम्नानुसार तलको तालिकामा व्यक्त गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२१.७

क्र.सं.	वैवाहिक स्थिति	ज म्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	विवाह नभएको	४९६९	४१.७६

२.	एक विवाह	५७९८	४८.७३
३.	बहुविवाह	२२३	१.८७
४.	पुनर्विवाह	३९१	३.२९
५.	विधुर/विधवा	४५७	३.८४
७.	पारपाचुके	२१	०.१८
८.	छुट्टिएको	४०	०.३४
जम्मा		११८९९	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

भ) पिउने पानीको श्रोत अनुसार खिजिदेम्वा गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ८८.०७ प्रतिशत परिवारहरूले धारा वा पाईपबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको देखिन्छ। त्यसैगरी ३.५० प्रतिशतले मूल धाराबाट र २.६० प्रतिशतले नदी/खोलाबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको पाइन्छ। पिउने पानीको स्रोतको आधारमा खिजिदेम्वा गाउँपालिकाका घरपरिवारहरूको विवरणलाई विस्तृत रूपमा तलको तालिकामा देखाइएको छ।

तालिका नं. २.२१.८

क्र.सं.	पिउने पानीको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	धारा/पाइर्प	२७४०	८८.०७
२.	हाते पाइर्प	३	०.१०
३.	व्यवस्थित इनार	५२	१.६७
४.	अव्यवस्थित इनार	११४	३.६६
५.	मूल धारा	१०९	३.५०
६.	नदी/खोला	८१	२.६०
७.	अन्य	२	०.०६
८.	उल्लेख नभएको	१०	०.३२
जम्मा		३१११	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

ज) खाना पकाउने इन्धनको स्रोत अनुसार घरपरिवारको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ९९.९६ प्रतिशत परिवारले खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ। त्यसैगरी खाना पकाउन अक्सर गोबर ग्याँस ०.१३

प्रतिशत र ०.१० प्रतिशतले मट्टितेल प्रयोग गरेको पाइयो भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२१.९

क्र.सं.	खाना पकाउने इन्धनको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	काठ/दाउरा	३०९१	९९.३६
२.	मट्टितेल	३	०.१०
३.	गोबर ग्याँस	४	०.१३
४.	अन्य	३	०.१०
५.	उल्लेख नभएको	१०	०.३२
जम्मा		३१११	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

ट) बत्ती बाल्नको लागि अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा धेरैजसो घरपरिवारहरूले आफू बसोबास रहेको घर/आवसीय इकाईमा बत्ती बाल्नको लागि अक्सर बिजुली प्रयोग गरिएको देखिएको छ । बिजुली प्रयोग गर्ने ६१.५२ प्रतिशत, सोलार प्रयोग गर्ने २२.३७ प्रतिशत र मट्टितेल प्रयोग गर्ने ४.६३ प्रतिशत घरपरिवारहरू रहेको पाइन्छ, भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२१.१०

क्र.सं.	बत्ती बाल्नको लागि प्रयोग गरिने इन्धन	घ रवार रपा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	बिजुली	१९१४	६१.५२
२.	मट्टितेल	१४४	४.६३
३.	वायो ग्याँस	२७	०.८७
४.	सोलार	६९६	२२.३७
५.	अन्य	३२०	१०.२९
६.	उल्लेख नभएको	१०	०.३२
जम्मा		३१११	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

